

Mégis jó lehet valamire a nemzeti érzés?

Keresztes Lajos publicisztikája

2004. május 20. 07:30

Keresztes Lajos

Most tessék, az elmúlt évtizedek haladó pedagógiáján edződött képembe mondják – patriotizmus = rossz, piac = jó – hogy holmi provinciális szempontokat is figyelembe kellene vennem a vásárláskor?

Ez év elejétől érezhető volt a zavar az erőben. Ahogyan közeledett a tíz tagjelölt uniós felvételének dátuma, úgy vették át az addigi felületes tudósítások helyét a csatlakozás problémáira, nehézségeire figyelmeztető alapos elemzések. E tekintetben talán hazánkkal foglalkozó beszámolók jelentettek egyedül „üdítő” kivételt az unalmasan szakszerű fejtegetések közül. Rövid időre sikerült a magyar gazdák, vállalkozók megélhetésével kapcsolatos jelentéktelen gondok helyett olyan, valóban sorsfordító kérdésre összpontosítani a német közvélemény figyelmét, mint például az, hogy ki miért lépett ki az Írószövetségből. Azután e szép napok is elmúltak, bár egy-két, az utolsó pillanatig kitartó mohikán, mint **Eörsi István** még néhány velőtrázó, „Európa civilizálj bennünket, mert különben nekimegyünk a szomszédainknak és kiirtjuk a kisebbségeinket” segélykiáltással próbálta a vitát a helyes irányba terelni.

Majd jöttek a zord számok, melyek azt igazolták, hogy az egykor a csatlakozók éltanulójának számító Magyarország a felkészülési versenyben egyre inkább lemarad. S lassan az is nyilvánvalóvá vált, hogy miért volt oly népszerű hosszú ideig nyugaton a Medgyessy-Kovács páros. Mert maradéktalanul betartották azt a kampányban tett ígéretüket, hogy felhagynak a gazdasági patriotizmussal, azaz meg sem kísérlik némi támogatással legalább csökkenteni mindazon versenyhátrányokat, amellyel a magyar vállalkozónak és gazdának indulnia kellene az agyon szubvencionált európai piacon. Tanulságos, az amúgy a Medgyessy-kormány iránt eddig rendkívül előzékeny Frankfurter Allgemeine Zeitungnak a csatlakozási feltételeket véglegesítő koppenhágai csúcsról készített tudósításait újraolvasni. Ahol az összes tagjelölt ország veszekedve védte érdekeit, csak Kovács László emelkedett ki úriemberként a kavargó tömegből, akit néhány milliócskáért sem lehetett kimozdítani arisztokratikus nyugalmából. Higgyünk esetleg a szélsőjobbaldali allűrökkel nem vádolható bulvárlapnak, a Magyar Narancsnak, amely azt állítja, hogy szegény Kovács azt hitte, majd valaki az unióban meghálálja törleszkedését? S új értelmet nyertek a budapesti osztrák nagykövetség mezőgazdasági attaséjának 2002. decemberében, a csatlakozási feltételeket véglegesítő koppenhágai csúcs idején mondott

szavai, miszerint középtávon sincs oka az osztrák mezőgazdaságnak a magyar konkurenciától tartani.

Azt, hogy kizökkent az idő, legkésőbb a múlt csütörtöki TV2 híradó óta tudható, hiszen még ebből a korábban nem a hazafias magatartást mindenek fölé helyező csatornából is dőlt a panasz, miszerint a magyar vásárlók csak az árra figyelnek, és nincs bennük szikrája sem a termék-patriotizmusnak, mikor az olcsóbb áruikkal már ott állnak a határon a keményen támogatott franciák, németek, szlovákok. Ráadásul e fordulatra még egy Pintér Dezső televíziós szózat sem készített fel, így eddig én azt hittem, hogy amióta az ő bátorságuknak is köszönhetően elhárult 2002-ben a fasiszta veszély, azóta minden rendben. Ezért legfeljebb már csak Britney Spears boldogságáért kell aggódnom, hiszen a többi nagyszerű pártunk és kormányunk úgyis elintézi. Most tessék, az elmúlt évtizedek haladó pedagógiáján edződött képembe mondják – patriotizmus = rossz, piac = jó – hogy holmi provinciális szempontokat is figyelembe kellene vennem a vásárláskor? Nekem, aki lélekben mindig is közelebb éreztem magamhoz a haladó, s évszázadok óta demokratikus alabamai farmert, mint a még mindig rasszizmus-gyanúsan viselkedő szabolcsi gazdát? Apropos, hogyan lehet több patriotizmust követelni anélkül, hogy egy másfél órás műsorral a Zuschlag, Újhelyi, Arató aranycsapat azonnal ne mutasson rá e felfogás Európa ellenességére, a benne megbúvó fasiszta tendenciákra. (Talán még emlékszünk milyen kíméletlenül kaszálták el Orbán Viktor erőtlen 599-es javaslatát, vagy micsoda kaján röhejjel kommentálták a Magor mozgalmat, bátran rámutatva a háttérben állók aljas céljaira.) S még abban is találtak kivetnivalót, hogy széles dolgozói tömegektől vonta meg néhány áruház a tejtermelők tüntetését követően a reggeli ital nevű azonosíthatatlan valamit.

Elbizonytalanodtam, mégis lehet valami értelme a hazafiságnak? Hiába kerestem fel az SZDSZ honlapját, még ők is hallgatnak. Legalább valaki szólítana meg az Új Generációból, és nyugtatná meg háborgó lelkemet, hogy nincs semmi baj, továbbra is legyek nyugodtan más.